

# 1956

## SZOLNOK

### 60 ÉVE TÖRTÉNT

A forradalom emlékei

<http://1956.vfmk.hu>

Helytörténeti vetélkedő középiskolások számára

2. online forduló

Közzététel: 2016. szeptember 19. Beküldési határidő: szeptember 25.

Irodalom:

Cseh Géza: A Damjanich Rádió hullámhosszán. Szolnok, 2003. [URL:

[http://library.hungaricana.hu/hu/view/JNSM\\_Lk\\_05/?pg=0&layout=s](http://library.hungaricana.hu/hu/view/JNSM_Lk_05/?pg=0&layout=s)]

Cseh Géza: A Kádár-kormány Szolnokon = Jászkunság 2006. pp. 43-54. [URL:

<http://mandadb.hu/tart/mcitem/431339>]

Cseh Géza: Válogatás az 1956-os forradalom levéltári dokumentumaiból. Szolnok, 2006. [URL:

[http://library.hungaricana.hu/hu/view/JNSM\\_Lk\\_08/?pg=0&layout=s](http://library.hungaricana.hu/hu/view/JNSM_Lk_08/?pg=0&layout=s)]

Fekete István, Gy.: Az 1956-os forradalom, és a szovjet katonai intervenció szolnoki történései, eseményei = Jászkunság 2006. pp. 55-71. [URL: <http://mandadb.hu/tart/mcitem/431339>]

A remény napjai [DVD]. Szolnok, 2006.

Szolnok könyve. Szolnok, 2010. [URL: [http://info.szolnok.hu/files/szolnok\\_konyve.pdf](http://info.szolnok.hu/files/szolnok_konyve.pdf)]

Jász-Nagykun-Szolnok Megye 1956-ban – online tematikus weboldal. [URL:

<http://vfk.vfmk.hu/1956/index.htm>]

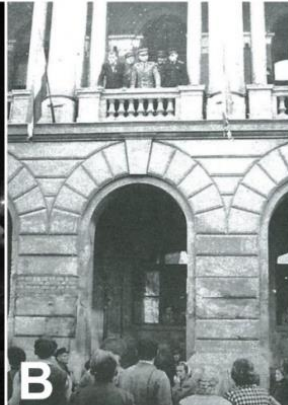
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Wikipédia [URL: <http://www.zounuk.hu/hu/wiki>]

### 1. Állítsd párba az események leírását a hozzá tartozó képekkel!

(Egy eseményhez egy kép tartozik.) (8 pont)



A



B



C



D



E



F



G



H

1. A szolnoki egyetemi kar diákgyűlésén forradalmi hangulat alakult ki
2. A Marica grófnő előadás félbeszakadt, Varga D. József elszavalta a Nemzeti dalt
3. Szabó „Floki” József beszél a tüntetőkhez
4. Naggyűlés
5. A Táncsics utcai szovjet emlékművet ledöntötték.
6. A ledöntött Hősök téri emlékművet végül légkalapáccsal zúzták össze.
7. Középiskolás tanulók megrongálták a felszabadulási emlékművet .
8. Megválasztották a Forradalmi Munkástanácsot.

2. Véleményed szerint mi bizonyítja, hogy Kálmán István, az MDP megyei első titkára, aki bár személyesen hívta össze október 26-ra a naggyűlést és kezdeményezte a forradalmi munkástanács megalakítását, nem a forradalom oldalán állt? (5 pont)

3. Nevezd meg a képen látható személyeket! (6 pont)



A.



B.



C.



D.



E.



F.

4. **Állítsd párba a megnevezett személyeket és az eseményeket! (6 pont)**  
Egy eseményhez több név is tartozhat.

- I. A szovjet Forgószél hadművelet elindítása
- II. Az 1956. december 6-i magyar-szovjet vízilabda mérkőzés, amely a „melbourne-i vérfürdőként” vált ismertté a világsajtóban.
- III. 1956. október 26-án megalakult Szolnokon a Forradalmi Munkástanács
- IV. A katonai repülőtérre kikerkező civil tömeg megállítása 1956. október 26-án.
- V. 1956. október 26-án délelőtt a Városháza erkélyén a színház egyik művésze elszavalta a Nemzeti dalt

5. Az interjú megtekintése után válaszolj az alábbi kérdésekre! (6 pont)



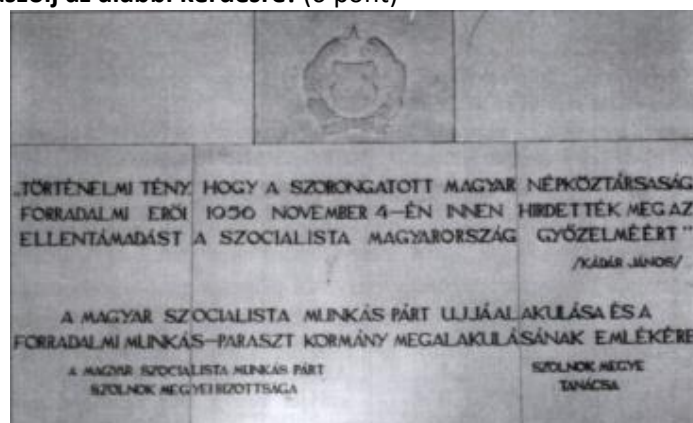
(URL: <http://www.emlekpontok.hu/hu/vetito/interju-dr-kiraly-ferencsel>)

- A) A budapesti egyetemisták és főiskolások miért a Bem szobrot jelölték meg az október 23-i demonstráció helyszínéül? (1 pont)
- B) A fővárosi felkelők egyik ellenállási központja a Tűzoltó utcában alakult ki. Ki volt a parancsnokuk? (1 pont)
- C) Hogyan használták ki a forradalmárok a városi helyszínt a szovjet tankok elleni támadáshoz? (2 pont)
- D) Mi lett a parancsnok sorsa a megtorlás során? (1 pont)
- E) Milyen körülménynek köszönheti Király Ferenc, hogy nem börtönözték be? (1 pont)

6. Válaszolj az alábbi kérdésekre! (8 pont)

- A) Ki volt Szolnok védelmi parancsnoka? (1 pont)
- B) Milyen büntetést kapott a forradalom leverése után? (2 pont)
- C) Melyik utcában és mikor állítottak tiszteletére emléktáblát? (2 pont)
- D) Ki volt a pesti forradalmi események szolnoki áldozata, akit a Petőfi Kör saját halottjának tekintet? (1 pont)
- E) Melyik utcában és mikor állítottak tiszteletére emléktáblát? (2 pont)

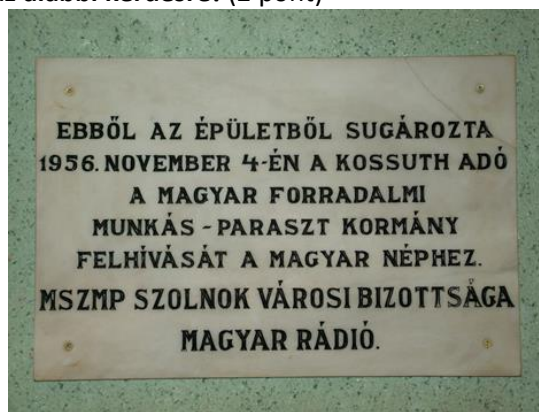
7. A kép alapján válaszolj az alábbi kérdésre! (6 pont)



- A) Hol állt a képen látható emléktábla? (1 pont)
- B) Mikor érkezett Szolnokra Kádár János 1956-ban? (1 pont)
- C) Hol egyeztetett a helyi pártfunkcionáriusokkal? (1 pont)
- D) Milyen szerepet töltött be a Megyeháza 1956. november 4-6. között? (2 pont)
- E) Miért nem tükrözi a valóságot az emléktáblák szövege? (1 pont)
- F)



8. A kép alapján válaszolj az alábbi kérdésre! (2 pont)



- A) Melyik intézmény falán állt a képen látható emléktábla? (1 pont)  
B) Miért nem tükrözi a valóságot az emléktábla szövege? (1 pont)

9. A források tükrében válaszolj az alábbi kérdésekre! (6 pont)

<p><b>Szolnok város szovjet katonai parancsnokának, 1. számú parancsa 1956. november 4.</b></p> <p>A reakció és az ellenforradalom erői október végén felkelést szerveztek Magyarországon abból a célból, hogy megdöntsék a népi demokratikus rendszert, likvidálják a munkásosztály vívmányait, viszszaállítsák a kapitalista rendszert.</p> <p>A szocialista országok között létrejött varsói szerződés alapján a magyar kormány a szovjet kormányhoz fordult segítségért az ellenforradalmi erők felszámolása, a rend helyreállítása érdekében a szovjet kormány elvetett a kéresemnek, csapatai megkezdték a rend helyreállítását, megakadályozták a fasiszmus újjászületését.</p> <p>Az ellenforradalmi felkelés szervezői 1956. november 4-én ártalmatlanná lettek téve és az ellenforradalom teljes felszámolása folvik.</p> <p>A munkások és parasztek törvényesen megválasztott helyi szervek megkezdték a munkát a normális élet, a rend helyreállítása érdekében Szolnok városban.</p> <p><i>Megparancsolom hogy:</i></p> <p>1. 1956. november 4-től Szolnok városban magyar idő szerint 17 óra 30-tól reggel 6 óráig kimenési tilalmat rendeljek el. A fenti jelzett idő után a város területén minden forgalmat, közlekedést megtiltok.</p> <p>Minden katonai alakulat, felfegyverzett csoport és a lakosság közül, aki fegyverrel rendelkezik 1956. november 5-én 18 óráig köteles beadni a fegyverét a Belügyminisztérium Szolnok megyei főosztályán — (Beloiannisz utca)</p> <p><i>aki a jelzett időre nem adja le a fegyverét a Szovjet katonai rögtönítélő bíróság jog illetékesj feletle.</i></p> <p>3. A következő intézkedések fílos minden gyülekezés, csoportosulás, színház, mozi stb. nem üzemelhetnek.</p> <p>4. Felhívom Szolnok város lakosságát, hogy a parancsomnak tegyen eleget és segítsen a rend fenntartásában. Az üzemelő üzleteket tartásuk nyitva, biztosítsák a lakosság zavartalan ellátását.</p> <p>5. Szolnok város szovjet katonai parancsnokának Fjedorov, czeredest jelöltem ki.</p> <p>A Szolnokon állomásozó szovjet csapatok parancsnoka</p> <p><b>ODINCOV</b> czeredes.</p>	<p><b>2. számú parancsa 1956. november 6.</b></p> <p>A város lakosságának munka és életrendszere megjavítása céljából parancsolom:</p> <p>1.) 1956. nov. 6-tól Szolnok városban a kijárási időt megváltoztatni: este 19 órától reggel 6 óráig helybeli időszámítás szerint (21 órától reggel 8 óráig moszkvai időszámítás szerint.)</p> <p>2. Az üzemek, vállalatok, tanulmányi vezetők és egyes polgárok minden náluk lévő fegyvert szedjék össze és adják be a katonai parancsnoknak legkésőbb 1956. november 7-én 24 óráig helybeli időszámítás szerint</p> <p>3. Engedélyezem az üzemek, vállalatok és a városi forgalom munkáját.</p> <p>Szolnok város szovjet katonai parancsnoksága bizalmát fejezi ki, hogy a város lakossága minden kellőt megtesz, a városban a rend helyreállításában és fenntartásában, valamint biztosítja a lakosság kiszolgálását a városi üzemek és vállalatjai normális munkája által.</p> <p>A Szolnokon állomásozó szovjet csapatok parancsnoka</p> <p><b>Odincov</b> czeredes.</p>
--	--

- A) Mivel indokolta a Kádár-kormány a szovjet csapatok beavatkozását? (2 pont)  
B) –Milyen eszközökkel igyekezett a szovjet hadsereg visszaállítani a rendet és leszerelni a polgári lakosságot? (2 pont)  
C) Véleményed szerint miért volt szükség a fegyverek beszolgáltatási határidejének meghosszabbítására? (2 pont)

10. Szolnokon az ellenállás formái 1956. november 4. után (10 pont)